

«Català amb nosaltres»

Narcís Garolera

Fragment extret de les memòries de l'autor, encara inèdites.

De la ràdio vaig passar, també de la mà de Rosa-Victòria Gras, a enregistrar programes de televisió, sota el títol genèric de *Català amb nosaltres*. Es filmaven a Televisión Española (faltaven vuit anys perquè TV3 comencés a emetre), als estudis que l'ente tenia a Esplugues de Llobregat. Hi anàvem una tarda a la setmana, i l'enregistrament d'un programa de quinze minuts —en blanc i negre— solia ocupar-nos quatre o cinc hores pel cap baix. El realitzador dels primers programes va ser en Joan Bas, i després es va fer càrrec de la realització en Roger Justafre.

El programa tenia un pressupost de cinquanta mil pesetes —misèrrim fins i tot aleshores—, una desena part del qual era el meu estipendi com a col·laborador. L'equip, dirigit per Gras, el formàvem cinc professionals de l'ensenyament: Carme Serrallonga, propietària i directora de l'escola Isabel de Villena; Dolors Viola, una jove llicenciada en Filologia Catalana, de parla occidental (era filla d'Algerri); Tomeu Terrades, mallorquí i professor de l'escola Betània-Patmos; Domènec Marsà, valencià de Borriana, professor de català a Barcelona, i jo mateix, que feia classes de llengua catalana a l'Escola de Mestres de la Universitat de Barcelona.

Les escasses possibilitats —econòmiques i tècniques— i l'interès inapreciable dels responsables de TVE reduïen forçosament l'ambició del programa. Tot i això, i a pesar de l'hora d'emissió —a mitja tarda—, molta gent va tenir oportunitat, per primera vegada a la vida, de seguir les evolucions d'un equip, bàsicament jove, que s'esforçava a divulgar la llengua catalana (inexistent encara en la vida pública i en la premsa) més enllà de l'escola, on començava a normalitzar-se'n l'ús i l'ensenyament. No em sorprenia gens si, anant pel carrer o en un establiment, algú —generalment una dona, que seguia el programa a l'hora de l'emissió (en aquella època no hi havia la possibilitat d'un enregistrament videogràfic)— em reconeixia i em deia: «A vostè el tinc vist...»

Rosa-Victòria Gras

Carme Serrallonga

Vaig intervenir en una cinquantena de programes, alguns dels quals s'havien enregistrat fora del llòbrec plató d'Esplugues. Recordo una filmació al Laberint d'Horta, escenari molt apropiat per a un programa sobre el català al segle XVIII. Ens hi van traslladar amb una furgoneta, i els col·laboradors (que, de vegades, també fèiem d'actors) vam travessar tot Barcelona disfressats de personatges d'època, acompanyats de professionals del teatre i actors dels programes dramàtics de la mateixa televisió.

Vam passar el dia sencer al Laberint (dinant-hi i tot, amb entrepens servits per TVE) i en guardo molt bon record. Una activitat tan inusual per a un professor constituïa una vertadera festa. Jo anava vestit de frare caputxí (m'havia deixat créixer la barba) i, per a la filmació, vaig haver d'engolir quatre tasses de xocolata, que havia de fer veure que m'empassava amb fruïció.

L'actor Josep Serrat, emperrucat i vestit amb casaca, feia de baró de Maldà i llegia als congregats un fragment del *Calaix de sastre*. «Amigos...» —començava, i s'estenia en detallades descripcions de fets menors i quotidians de la vida barcelonina del set-cents. Les dones del programa —Gras i Viola— passejaven pel Laberint uns incòmodes mirinyacs que fregaven el terra dels camins. El programa acabava amb un enquadrament del Laberint i de la serra de Collserola mentre se sentien, recitats per una veu en *off* (la del malaguanyat Josep Maria Pujol), els solemnes alexandrins de l'oda «La pàtria», de Bonaventura Carles Aribau. |